

Sygn. akt I Ca 225/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Elżbieta Zalewska-Statuch

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2019 roku w Sieradzu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w siedzibą w S.

przeciwko K. W. (1), P. W. (1) i B. W. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli

z dnia 19 lutego 2019 roku, sygnatura akt I C 116/19

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 2,3,i 4 w ten sposób, że:

a/ punktowi 2 nadaje treść: „2. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej

w S. solidarnie na rzecz pozwanych K. W. (1), P. W. (1) i B. W. (1) kwotę 3 651 (trzy tysiące sześćset pięćdziesiąt jeden) złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego”;

b/ uchyla punkt 3 i 4;

2. oddala apelację w pozostałej części;

3. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w S. solidarnie na rzecz pozwanych K. W. (1), P. W. (1) i B. W. (1) kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I Ca 225/19

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli oddalił powództwo (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. skierowane przeciwko K. W. (2), P. W. (2) i B. W. (2) o zapłatę (pkt 1) oraz zasądził od powoda na rzecz każdego z pozwanych po 3617 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego poniesionych w sprawie (pkt 2 – 4).

Z powyższym orzeczeniem nie zgodziła się strona powodowa, która zaskarżył przedmiotowe rozstrzygnięcie - w zakresie kwoty 500 zł – wnosząc o:

- uchylenie wydanego wyroku w punkcie 1 co do kwoty 500 zł i zasądzenie na rzecz powódki (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S., solidarnie od pozwanych K. W. (2), P. W. (2) i B. W. (2), wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 marca 2018 do dnia zapłaty;

- zmianę wyroku w punktach 2 do 4 przez zasądzenie na rzecz wszystkich pozwanych kwoty 3651 zł

- dopuszczenie dowodu z dokumentów: postanowienia SR Szczecin - Centrum w S. z 28 stycznia 2016 i postanowienia tegoż Sądu z 13 stycznia 2016 uchylającego nakaz zapłaty i odrzucającego pozew, doręczonego 1 lutego 2016 oraz wniosku powódki z 21 stycznia 2016 o sporządzenie tytułu wykonawczego – na okoliczność tego, że powódka podejmowała czynności zmierzające do dochodzenia roszczenia, co przerwało bieg przedawnienia, pisma powódki do Urzędu Stanu Cywilnego w Z. z 25 marca 2016, na okoliczność j.w.;

- zasądzenie od pozwanych na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Strona skarżąca zarzuciła:

- odnośnie pkt 1 - naruszenie przepisu art. 232 k.p.c. w związku z przepisem art. 123 § 1 pkt I k.c. przez przyjęcie, że wskutek działań podjętych przez powódkę nie doszło do przerwania biegu przedawnienia,

- co do pkt 2 do 4 - naruszenie przepisów art. 98 § 1 k.p.c. i 109 § 2 k.p.c. wskutek niezastosowania ich przy orzekaniu o kosztach postępowania.

W odpowiedzi na apelację pozwani wnieśli o odrzuceniu apelacji w całości, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych; ewentualnie o: oddalenie apelacji w całości, zasądzenie od powoda

na rzecz pozwanych zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz ustalenie, że prawidłowa wartość przedmiotu zaskarżenia powinna wynosić 18761 zł.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie, jedynie w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

Na wstępie należy wskazać, że przedmiotowa sprawa dotyczyła roszczenia o wartości przedmiotu sporu nie przekraczającego dwadzieścia tysięcy złotych, co uzasadnia stwierdzenie, iż w sprawie znajdują zastosowanie przepisy o postępowaniu uproszczonym (art. 505¹ ust. 1 k.p.c.), co jednocześnie powoduje, iż uzasadnienie Sądu Odwoławczego ma formę wynikającą z treści art. 505¹³ § 2 k.p.c.

Z treści art. 382 k.p.c. wynika natomiast uprawnienie i obowiązek Sądu II instancji rozważenia na nowo całego zebranego w sprawie materiału oraz dokonania własnej, samodzielnej i swobodnej oceny, w tym oceny zgromadzonych dowodów (patrz: uzasadnienie postanowienia SN z dnia 17 kwietnia 1998 r., II CKN 704/97).

Sąd II instancji nie ogranicza się zatem tylko do kontroli Sądu I instancji, lecz bada ponownie całą sprawę, a rozważając wyniki postępowania przed Sądem I instancji, władny jest ocenić je samoistnie.

W postępowaniu uproszczonym ponadto, z uwagi na ograniczenia kognicji sądu odwoławczego oraz katalog zarzutów apelacyjnych, niedopuszczalne są zarzuty, które dotyczą ustalenia faktów lub oceny dowodów (tak: wyrok Sądu Najwyższego z 20 stycznia 2010r., II PK 178/09 LEX nr 577829, Komentarz do art. 505 (9) k.p.c. pod red.

Marszałkowska-Krześ 2015 wyd. 13, publik. Legalis, Komentarz KPC, t. II p od red. Piasecki 2014 wyd. 6, J. Jaśkiewicz, Apelacja w postępowaniu uproszczonym, PS 2003, Nr 10, s. 73; zob. także M. Michalska - Marciniak, Zasada instancyjności w postępowaniu cywilnym, Warszawa 2013, s. 332, M. Manowska, Postępowania odrębne, s. 323).

Wyjątek jedynie stanowi sytuacja, gdy wraz z takim zarzutem następuje powołanie się na nowe fakty i dowody, których strona nie mogła powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji. Oznacza to, że sąd odwoławczy w postępowaniu uproszczonym

jest jedynie sądem prawa, o ile nie zachodzi przypadek z art. 505¹¹ § 2 k.p.c.

Z powyższych względów, zarzuty powódki, w których polemizuje z oceną dowodów Sądu pierwszej instancji (art. 232 k.p.c.) nie mają znaczenia prawnego, zwłaszcza, że nie przedstawiono żadnych okoliczności i dowodów, których istnienie wykryto dopiero po wydaniu zaskarżonego orzeczenia.

Zauważyć też należy, iż apelująca, mimo formalnego zgłoszenia zarzutu naruszenia prawa procesowego w postaci art. 232 k.p.c. to w treści jego opisu, kwestionuje dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę prawną ustalonych okoliczności. Tym samym należało przyjąć,

że sąd pierwszej instancji poczynił wyeksponowane przez skarżącą ustalenia prawidłowo, natomiast kwestia ich oceny stanowić powinna podstawę zarzutu poprawności zastosowania prawa materialnego, którą także zarzucono w apelacji.

Nie można zgodzić się ze skarżącą, że podejmowała ona czynności zmierzające do dochodzenia roszczenia, które powinny zostać uznane za przerywające bieg przedawnienia.

Według art. 123 § 1 bieg przedawnienia przerywa się przez czynność przed sądem, a zatem z punktu widzenia przerwania biegu przedawnienia nie jest istotne, czy czynność dokonana została w procesie, czy w postępowaniu nieprocesowym. Konieczną przesłanką przerwania biegu przedawnienia jest natomiast przedsięwzięcie czynności bezpośrednio w celu dochodzenia, ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia; przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje; przez wszczęcie mediacji.

Nie ma takiej skuteczności i nie przerywa biegu przedawnienia wnioski o stwierdzenie nabycia spadku, gdyż przedmiotem tego postępowania jest ustalenie sukcesji generalnej prawa spadkodawcy, a nie ochrona konkretnej wierzytelności; bieg przedawnienia przerywa natomiast wnioski o dział spadku (uchwała SN z 18 marca 1968 r., III CZP 46/68, LexisNexis nr 299087, OSNCP 1969, nr 4, poz. 62, z głosem M. Kępińskiego, Z. Radwańskiego, OSPiKA 1970, nr 1, poz. 3, oraz z omówieniem A. Szpunara i W. Wanatowskiej, NP 1969, nr 11-12, s. 1714 i NP 1970, nr 12, s. 1814).

Trzeba również zauważyć, że w sprawie XI GNc 2288/15 powódka nie wytoczyła skutecznego powództwa, bowiem Sąd Rejonowy – Centrum w S. 13 stycznia 2016 roku odrzucił jej pozew skierowany Z. W. ze względu na jego zgon.

Rację ma jedynie skarżąca, iż Sąd Rejonowy zasadzając od powódki na rzecz każdego z pozwanych po 3617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, postąpił nieprawidłowo.

Wskazać bowiem należy, że zgodnie z art. 925 k.c. spadkobierca nabywa spadek z chwilą otwarcia spadku tj. z mocy samego prawa (ex lege) wstępuje w ogół praw i obowiązków zmarłego. W myśl zaś art. 1034 § 1 k.c. do chwili działu spadku spadkobiercy ponoszą solidarną odpowiedzialność za długi spadkowe. Jeżeli jeden ze spadkobierców spełnił świadczenie, może on żądać zwrotu od pozostałych spadkobierców w częściach, które odpowiadają wielkości ich udziałów.

Skoro zatem w sprawie pozwany byli spadkobiercy Z. W., którzy, jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, nie dokonali

po nim działu spadku, co sprawiło, że ponoszą oni solidarną odpowiedzialność za długi spadkowe.

W tych warunkach, po stronie pozwanych mamy do czynienia ze współuczestnictwem materialnym koniecznym jednolitym (art. 72 § 1 pkt 1, § 2 i art. 73 § 2 k.p.c.), co sprawia, że ich odpowiedzialność z tytułu kosztów procesu jest solidarna.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w sposób opisany jak w punkcie 1 a i b sentencji, a dalej idącą apelację jako nieuzasadnioną na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił, o czym orzekł jak w punkcie 2 sentencji.

O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym, należnych od powoda na rzecz pozwanych Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 3 wyroku, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., oraz § 2 pkt 1 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).